Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

31 288 Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid

Nr. 496 VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 december 2015

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de brief van 24 augustus 2015 over de tussenrapportage CE en MEM-opleidingen van Hogeschool Inholland (Kamerstuk 31 288, nr. 484).

De vragen en opmerkingen zijn op 1 oktober 2015 aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voorgelegd. Bij brief van 7 december 2015 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

De adjunct-griffier van de commissie,
Arends

kst-31288-496
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

Inhoudsopgave		blz.

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse en waardering kennisgenomen van de tussenrapportage over de stand van zaken bij de opleidingen Commerciële economie (CE) en Media en Entertainment Management (MEM) aan de Hogeschool Inholland. De leden stellen vast dat de Kamer de afgelopen paar jaar verschillende malen over de problemen aan onder meer deze opleidingen heeft gesproken. Hierbij hebben de leden eerder al aangegeven dat aan de gevraagde onderwijskwaliteit en het niveau niet getornd dient te worden, dat diploma's zonder twijfel moeten zijn wat betreft het noodzakelijke eindniveau en dat er zorg en begeleiding moet zijn voor studenten die in de knel komen door de aanscherping van het niveau van de opleiding.
Het stemt de leden tevreden dat zij uit de brief van de Minister lezen dat er vooruitgang is geboekt op deze opleidingen in het optrekken van de onderwijskwaliteit en een afname van het aantal klachten van studenten. In de brief wordt het beeld geschetst van een positiever oordeel van studenten over de opleiding, hetgeen tot uitdrukking komt in de daling van het aantal klachten. De leden vragen echter wel een verdere onderbouwing bij de conclusie dat studenten positiever zijn, aangezien uit alleen een afname van het aantal klachten niet puur een positiever eindoordeel over de opleiding afgeleid kan worden. Is er verder gekeken naar de aard en mate van de tevredenheid onder studenten, dan alleen via het klachtenpercentage? Zij vragen of hier kwalitatief onderzoek naar gedaan is.
Verder hebben de leden nog wel vragen bij de vermelding van het hoge aantal studenten aan de opleidingen CE en MEM die na vijf jaar of meer de studie beëindigd hebben zonder een diploma behaald te hebben. Van de CE-studenten heeft 35% zich uitgeschreven zonder diploma en 37% van de MEM-studenten. De leden missen echter een onderbouwing bij de reden voor deze uitschrijvingen. Kan de Minister die hier geven, gezien de toch grote groep langstudeerders die zich nog heeft uitgeschreven zonder dat zij de studie hebben afgerond? Hoe beoordeelt de Minister dit hoge percentage uitvallende studenten, mede in relatie tot de extra begeleiding en ondersteuning die geboden is aan deze groep studenten, zo vragen ten slotte de voornoemde leden.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de tussenrapportage waarbij de stand van zaken wordt geschetst bij de CE en MEM-opleidingen bij Inholland. Deze leden zijn tevreden te lezen dat ten aanzien van de begeleiding van de langstudeerder bij deze opleidingen het steeds beter gaat. Deze leden steunen de inzet van Inholland voor het verhogen van de kwaliteit van de opleidingen, maar zijn tegelijkertijd de mening toegedaan dat studenten die jarenlang onderwijs hebben gekregen dat onder de maat was, maatwerk moet worden aangeboden om weer op het benodigde niveau te komen. Uit deze tussenrapportage blijkt dat de instelling dit serieus oppakt. Ook is het goed dat bij de verbetertrajecten de docenten worden meegenomen, ook voor hen is het belangrijk dat zij de benodigde kwaliteitsslag het hoofd kunnen bieden. Wel hebben deze leden enige vragen en zorgen.
De voornoemde leden lezen in de brief van de Minister dat het aantal klachten door studenten over de begeleiding door Inholland is afgenomen. Bij beide opleidingen heeft dat tot grofweg een halvering van

het aantal klachten geleid. Deze leden zijn wel benieuwd of aangegeven kan worden hoe dit zich verhoudt tot de andere opleidingen. Zij vragen of het klachtenniveau nog altijd hoger ligt dan bij de andere opleidingen. Kan worden aangegeven wat de indicaties zijn voor dit jaar? Wordt een verdere daling voorzien? Tevens vragen zij op welke aspecten de klachten vooral betrekking hebben. Kan de Minister ook aangeven hoe tevreden de studenten zijn over de kwaliteit van de opleiding en hoe zich dat verhoudt tot het oordeel van studenten over andere opleidingen, zo vragen de eerder genoemde leden.
Deze leden vinden de percentages langstudeerders die zich hebben uitgeschreven bij de CE en MEM-opleidingen nog wel steeds erg hoog, respectievelijk 35% bij CE en 37% bij MEM. Zij vragen of de Minister van mening is dat het nodig is dat Inholland hierop extra maatregelen treft, bovenop de maatregelen zoals genoemd in de brief. Kan worden aangegeven wat de verwachtingen zijn ten aantal van het afstuderen van de groep nog ingeschreven langstudeerders bij beide opleidingen? Tevens vragen zij of bekend is wat de reden is voor de uitschrijving van de langstudeerders. Had dat te maken met het verbetertraject, sloot dat onvoldoende aan bij de behoeftes van de langstudeerder? Ook vragen zij of deze studenten voldoende op de hoogte waren van de extra begeleiding en financiële steun vanuit het Profileringsfonds of dat er andere redenen waren. Worden de uitgeschreven langstudeerders ook actief benaderd om weer te gaan studeren en wordt daarbij ook gewezen op alle mogelijkheden voor ondersteuning die er voor hen is, zo vragen de voornoemde leden.

II Reactie van de Minister

Algemeen

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de vragen die de leden van de PvdA- en CDA-fractie hebben gesteld naar aanleiding van de tussen-rapportage over de opleidingen Commerciële Economie (CE) en Media en Entertainment Management (MEM) van de hogeschool Inholland. Ik ben blij dat de leden van deze fracties hun tevredenheid en waardering uitspreken voor de maatregelen die Inholland heeft genomen ten aanzien van de begeleiding van langstudeerders. Hieronder beantwoord ik de vragen van de leden van de PvdA- en CDA-fractie.

De leden van de PvdA-fractie vragen of er een verdere onderbouwing is bij de conclusie dat studenten positiever zijn over de begeleiding die de opleiding aanbiedt. Zij vragen of er verder is gekeken dan alleen het aantal klachten en of daar kwalitatief onderzoek naar is gedaan.
In antwoord op deze vraag kan ik uw Kamer mededelen dat deze conclusie niet alleen gebaseerd is op de afname van het aantal klachten. Ook uit de evaluaties die de opleidingen uitvoeren naar de begeleiding en ondersteuning over het afstudeertraject blijkt dat langstudeerders positiever zijn. Langstudeerders worden in deze evaluatie gevraagd hoe zij de voorbereiding en de begeleiding tijdens de afstudeerfase hebben ervaren, en wat ze hebben geleerd. Aan de hand van de uitkomsten van deze evaluaties kunnen de opleidingen bezien of wenselijk is om veranderingen door te voeren. Op basis van genoemde evaluaties beoordelen de CE-studenten het afstudeertraject – op een 5-puntschaal – met gemiddeld een 3,8. De MEM-studenten geven de opleiding gemiddeld een 3,6.

De leden van zowel de PvdA- als CDA-fractie vragen een onderbouwing voor de reden van uitschrijving van langstudeerders. Uit de gesprekken die de opleidingen voeren met studenten, blijkt dat de langstudeerders om verschillende redenen stoppen. Zo zijn er langstudeerders voor wie

persoonlijke omstandigheden een rol spelen; ze vinden een baan, beginnen een andere studie of verhuizen. Tot slot zijn er ook langstudeerders die zich realiseren dat zij – ondanks de begeleiding en hun eigen inspanningen – er niet in zullen slagen om met succes de opleiding af te ronden. Zij kiezen er daarom voor om de studie te beëindigen.

De leden van de PvdA-fractie vragen hoe ik het hoge percentage uitvallende studenten beoordeel, mede in relatie tot de extra begeleiding en ondersteuning die deze groep studenten heeft ontvangen. De leden van de CDA-fractie vragen in dit verband of ik van mening ben dat Inholland, bovenop de maatregelen die genomen zijn, extra maatregelen dient te treffen voor de groep langstudeerders die zich hebben uitgeschreven.
Ik zie – net zoals de leden van de PvdA- en CDA-fractie – dat Inholland de nodige inspanningen verricht om alle langstudeerders met succes naar de eindstreep te brengen. Er zijn verschillende maatregelen genomen – waarover ik uw Kamer heb geïnformeerd[1], zowel op individueel als collectief niveau. Daarnaast is ook ingezet op professionalisering van beoordelaars en begeleiders. Helaas is er een groep langstudeerders die ondanks de aangeboden ondersteuning, begeleiding en zijn of haar eigen inspanningen er toch niet in slaagt om het diploma te behalen, omdat de afstand tot het diploma te groot is geworden of vanwege persoonlijke omstandigheden of omdat het niveau van de opleiding als te hoog wordt ervaren en Inholland daar terecht niet aan wil tornen. De vraag is dan of extra maatregelen bovenop de genomen maatregelen het verschil kunnen maken. Ik ben van mening van niet; evenmin verwacht ik dat het opnieuw benaderen van de uitgeschreven langstudeerders effect zal hebben.

Inholland laat mij weten dat langstudeerders die zich uitschrijven desgewenst worden begeleid naar een andere opleiding of bij het vinden van een baan. In een aantal gevallen is Inholland daar succesvol in geweest.

De leden van de CDA-fractie willen weten hoe het aantal klachten over afstuderen zich verhoudt tot de andere opleidingen. Daarnaast vragen zij of het klachtenniveau nog altijd hoger ligt dan bij de andere opleidingen en of aangegeven kan worden wat de indicaties voor dit jaar zijn en of er een verdere daling wordt voorzien. Verder vragen de leden op welke aspecten de klachten vooral betrekking hebben.

Inholland laat mij weten dat het niet registreert of een klacht van een student bij een andere opleiding te maken heeft met het afstuderen. Klachten over afstuderen worden namelijk niet afzonderlijk geregistreerd, behalve bij de opleidingen CE en MEM vanwege de specifieke problematiek bij deze opleidingen. De verwachting van Inholland is dat door die specifieke problematiek het aantal klachten – dat vooral betrekking op de begeleiding en beoordeling – bij deze opleidingen hoger is dan bij andere opleidingen. Wel geeft Inholland aan dat er een dalende trend is in het aantal klachten over de afgelopen jaren.

De leden van de CDA-fractie vragen hoe tevreden de studenten over de kwaliteit van de opleiding zijn en hoe dat zich verhoudt tot het oordeel van studenten over andere opleidingen. Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie of aangegeven kan worden wat de verwachtingen zijn ten aanzien van het afstuderen van de groep nog ingeschreven langstudeerders bij beide opleidingen. In de Nationale Studenten Enquête (NSE) worden studenten gevraagd naar hun mening over hun opleiding. De studenten beoordelen de opleiding MEM in deze enquête met een 3,2; CE krijgt van de studenten een 3,1. Een groot aantal opleidingen van

[1] Vergaderjaar 2014–2015, Kamerstukken 31 288, nr. 484.

Inholland haalt een hogere score, terwijl er ook opleidingen lager scoren. De opleidingen van Inholland scoren gemiddeld een 3,6.
Van de groep studenten die in 2012/2013 5e jaars en ouder was, staat een kwart nog ingeschreven als student. Inholland geeft aan dat veel van deze studenten weinig studieactiviteiten vertonen, en meerdere malen zijn benaderd om het studeren weer op te pakken. Inholland verwacht dat circa 30% van deze groep dit studiejaar het diploma kan behalen.

Tot slot vragen de leden van de CDA fractie of deze groep studenten voldoende op de hoogte was van de extra begeleiding en financiële steun vanuit het Profileringsfonds. Inholland heeft de betreffende groep studenten uitgebreid geïnformeerd over de mogelijkheid om een tegemoetkoming aan te vragen uit het Profileringsfonds. Alle studenten hebben twee keer een brief en een e-mail ontvangen waarin ze zijn geattendeerd op het Profileringsfonds, inclusief een voorbeeldbrief waarmee ze de tegemoetkoming konden aanvragen. Daarnaast zijn de studenten ook meermaals geïnformeerd over de mogelijkheden om gebruik te maken van ondersteuning en begeleiding in de afstudeerfase. De studenten zijn voldoende op de hoogte gesteld van de extra begeleiding en financiële steun vanuit het Profileringsfonds.